



Statsforvalteren

i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Tilsynsrapport

Gratis skoleskyss – Oslo kommune





Sammendrag

Statsforvalteren gjennomfører tilsyn med Oslo kommune. Temaet for tilsynet er gratis skoleskyss. Det overordnede formålet med tilsynet er å kontrollere om kommunen oppfyller kravene i regelverket, og gjennom dette bidra til at elevene får oppfylt sine rettigheter til skoleskyss.

I tilsynet har vi konkludert at Oslo kommune gir foresatte/elever informasjon om retten til skoleskyss, hvordan de kan søke, samt hvem søknaden skal rettes til. Det kommer frem av vedtakene hvilke regler de bygger på når det gjelder retten til gratis skyss. Kommunen gir dessuten foresatte/elever informasjon om retten til å klage og til å se sakens dokumenter.

Oslo kommune fatter ikke vedtak når de gir elever reisefølge og tilsyn. Kommunen fatter heller ikke vedtak for elever som trenger skyss på grunn av nedsatt funksjonsevne, skade eller sykdom. Det kommer ikke frem av vedtakene informasjon om reglene for forsvarlig skyss, de faktiske forholdene som ligger til grunn for en forsvarlighetsvurdering, eller hvilke hovedhensyn som har vært avgjørende for vurdering av om skyssen er forsvarlig.

Oslo kommune mottok en foreløpig tilsynsrapport og har bekreftet at de ikke ønsker å uttale seg om den. Statsforvalteren fatter nå vedtak (denne rapporten) med pålegg om retting. Se nærmere om hva dette pålegget innebærer under rapportens kapittel 6.

Oslo kommune har rettefrist til **2. mars 2026**.



Innhold

Sammendrag	2
1 Innledning	4
1.1 Kort om Oslo kommune	4
1.2 Tema for tilsynet.....	4
1.3 Avgrensninger	5
1.4 Om gjennomføringen av tilsynet.....	5
2 Gir kommunen informasjon til foresatte og elever om retten til gratis skoleskyss, reisefølge og tilsyn?	7
2.1 Rettslige krav	7
2.2 Statsforvalterens observasjoner og vurderinger	7
2.3 Statsforvalterens konklusjon	9
3 Fatter kommunen vedtak som oppfyller lovens krav i saker som gjelder skoleskyss?	10
3.1 Rettslige krav	10
3.2 Statsforvalterens observasjoner, vurderinger og konklusjoner	11
3.2.1 Vedtak i saker som gjelder avstand mellom skole og hjem	12
3.2.2 Statsforvalterens konklusjon.....	14
3.2.3 Vedtak i saker som gjelder særlig farlig eller vanskelig skolevei	15
3.2.4 Statsforvalterens konklusjon.....	17
3.2.5 Vedtak i saker som gjelder skyss på grunn av nedsatt funksjonsevne, skade eller sykdom	17
3.2.6 Statsforvalterens konklusjon.....	17
4 Fatter kommunen vedtak som oppfyller lovens krav i saker som gjelder reisefølge og tilsyn?	18
4.1 Rettslige krav	18
4.2 Statsforvalterens observasjoner og vurderinger	18
4.3 Statsforvalterens konklusjon	18
5 Gir kommunen informasjon om retten til å klage og til å se sakens dokumenter?.....	19
5.1 Rettslige krav	19
5.2 Statsforvalterens observasjoner og vurderinger	19
5.3 Statsforvalterens konklusjon	19
6 Pålegg om retting	20
7 Oppfølging av påleggene	22
8 Kommunen har rett til å klage	22
9 Dokumenter	23



1 Innledning

Statsforvalteren fører tilsyn med kommuner, fylkeskommuner og offentlige skoler,¹ der vi kontrollerer om opplæringsloven med forskrifter blir oppfylt.

Dersom kommunen og skolene ikke følger regelverket, kan vi pålegge retting. Det er kommunen som har det overordnede ansvaret for at kravene i opplæringsloven blir overholdt.² Vi gir derfor eventuelle pålegg i tilsynet til kommunen som har ansvaret for at skolene retter opp brudd på regelverket.

Våre tilsyn er offentlig myndighetsutøvelse, og vi skal derfor gjennomføre tilsynet i samsvar med reglene i forvaltningsloven og offentlighetsloven. Fordi vi behandler personopplysninger i tilsynet, gjelder også bestemmelsene i personopplysningsloven.³

1.1 Kort om Oslo kommune

Oslo kommune er Norges mest folkerike kommune med ca. 725 000 innbyggere og har ansvar for gratis skoleskyss for elever i både offentlig grunnskole og videregående skole.⁴ Videre har kommunen ulike byomfattende tilbud som spesialskoler og -klasser, forsterkede enheter, samt Osloskolens talent- og spesialtilbud. I tillegg har kommunen ansvar for å fatte vedtak om gratis skyss, reisefølge og tilsyn for elever folkeregistrert i Oslo, og som går på privatskole.⁵ Det er Utdanningsetaten (UDE) som har ansvaret for opplæringstilbudet i Oslo kommune.

Ifølge UDE sine nettsider var det i grunnskolen i Oslo totalt 65 219 elever fordelt på 151 kommunale barne- og ungdomsskoler pr. 1. oktober 2024.⁶ Tilsvarende tall for videregående opplæring var 18 914 elever fordelt på 23 ordinære skoler og sju skoler for individuelt tilrettelagt opplæring.⁷ Dette tilsynet har dermed et bredt nedslagsfelt som vil kunne ha konsekvenser for rettssikkerheten til mange elever.

1.2 Tema for tilsynet

Temaet for tilsynet er gratis skoleskyss, og vi skal kontrollere vedtak om gratis skyss, reisefølge og tilsyn for elever i:

- kommunale grunnskoler, jf. opplæringsloven §§ 4-1, 4-2 og 4-3,
- fylkeskommunale⁸ videregående skoler, jf. opplæringsloven §§ 9-1 og 9-2, og
- private grunnskoler, jf. privatskoleloven § 3-7.⁹

Statsforvalteren skal også undersøke om UDE følger forvaltningslovens bestemmelser om saksbehandling, enkeltvedtak og klage,¹⁰ FNs barnekonvensjon artikkel 3 og 12, samt Grunnloven § 104.

¹ Opplæringsloven § 29-2 første ledd, og kommuneloven kapittel 30

² Opplæringsloven § 28-1

³ [Les mer om vår behandling av personopplysninger i tilsyn på Udirs nettside](#)

⁴ Oslo kommune har det samme ansvaret og de samme pliktene som en fylkeskommune har etter opplæringsloven § 28-2 siste ledd.

⁵ Privatskoleloven § 3-7 tredje ledd

⁶ [Grunnskole - Oslo kommune](#)

⁷ [Videregående opplæring - Oslo kommune](#)

⁸ Opplæringsloven § 28-2 siste ledd

⁹ Privatskoleloven § 3-7

¹⁰ Forvaltningsloven kapittel III, IV og V



En viktig del av tilsynet er dessuten informasjonsplikten overfor foresatte og elever. Denne følger av opplæringsloven § 10-8, jf. forvaltningsloven § 11.

Reglene om gratis skoleskyss skal bidra til å sikre lik rett til grunnopplæring uavhengig av økonomisk bakgrunn, fysiske forutsetninger, bosted og geografi. Vi vil kontrollere om UDE følger regelverket knyttet til barn og unges rett til gratis skyss, reisefølge og tilsyn, og slik bidra til økt rettssikkerhet for elevene.

Vi har ikke sett på hvordan kommunen oppfyller andre krav i regelverket.

1.3 Avgrensninger

I dette tilsynet har vi ikke vurdert om Oslo kommune fatter vedtak om skoleskyss for elever i videregående skole i saker der eleven bor mer enn seks kilometer fra skolen.¹¹ Dette er fordi Oslo kommune i egen forskrift har fastslått at elever eller deltagere i videregående opplæring, som har rett til gratis skyss eller full skyssgodtgjørelse, skal få tilbud om rabattert ungdomskort.

Vi har heller ikke vurdert om kommunen fatter vedtak for elever i videregående opplæring med varig funksjonsnedsettelse. Dette fordi Oslo kommune skriver at denne rettigheten dekkes gjennom TT-ordningen, hjemlet i Oslo kommunes forskrift. Ifølge kommunen fatter bydelen enkeltvedtak om TT-kort, som gir rett til faste reiser til skole i tillegg til fritidsreiser. Kommunen opplyser om at dersom TT-kort ikke er på plass, eller søknadsbehandlingen trekker ut, kan skolen innvilge midlertidig taxiskyss i inntil 12 uker.

Når det gjelder informasjonsplikten overfor elever i privatskoler, har Statsforvalteren avgrenset våre vurderinger til det UDE som vedtaksmyndighet har ansvar for.¹² Vi har dermed ikke vurdert på hvilken måte privatskolene informerer sine elever og foresatte.

1.4 Om gjennomføringen av tilsynet

Statsforvalteren sendte tilsynsbrev 24. juni 2025 til UDE. Dette er et skriftlig tilsyn, og vi vurderer den dokumentasjonen UDE har sendt oss i tilsynet.¹³ I tillegg bruker vi informasjon vi tidligere har mottatt som klageinstans. Vi har mottatt egenvurdering i Forms, rutiner, vedtak og annen dokumentasjon fra UDE sentralt og de utvalgte skolene som er:

- Grunnskoler
Bakås 1-7, Bjøråsen 8-10, Bygdøy 1-7, Lilleaker 1-7, Trasop 1-7, Lofsrud 8-10, Haugenstua 1-10, Frydenberg 8-10, Engebråten 8-10, Maridalen 1-7, samt det byomfattende tilbudet ved Språksenteret 5-10.
- Osloskolens talent- og spesialtilbud
Bjørnholt 8-10, Majorstuen 1-10, Manglerud 1-10, og Ruseløkka 1-10.
- Skoler som enten har spesialklasse, forsterkede enheter eller er spesialskole
Grunnskoler: Abildsø 1-10, Hallagerbakken 1-7, Kastellet 1-10, Løren 1-7, og Vahl 1-7.
Videregående skoler: Eikelund, Kirkeveien, Haukåsen avd. vgs., og Lønnebakken avd. vgs.

¹¹ Opplæringsloven § 9-1

¹² Privatskoleloven § 3-7 tredje ledd

¹³ Kommuneloven § 30-3. For fullstendig dokumentliste, se kapittel 8.



- Private grunnskoler
Hans Nielsen Hauge skole, Kristelig Gymnasium, Nyskolen, Wang Ung Oslo, og Østmarka skole.

Vi sendte foreløpig tilsynsrapport til kommunen 12. november 2025. Kommunen har valgt ikke å kommentere på den. Vi fatter nå vedtak gjennom denne rapporten, med pålegg om retting.



2 Gir kommunen informasjon til foresatte og elever om retten til gratis skoleskyss, reisefølge og tilsyn?

2.1 Rettslige krav

Forvaltningsorganer har en alminnelig veiledningsplikt innenfor sitt saksområde.¹⁴ Foresatte skal få muntlig eller skriftlig informasjon om eleven og foresattes rettigheter etter opplæringsloven og forskriften.¹⁵ Formålet med informasjonsplikten er å gi elever og foresatte mulighet til å ivareta sine eventuelle skyssrettigheter.

Informasjonsplikten kommer også frem av særlovgivningen, og fylkeskommuner og kommuner skal gi foresatte og elever «den informasjonen de har bruk for». Dette innebærer et krav om aktivt og kontinuerlig informering.¹⁶ I praksis er det skolen som må ivareta denne plikten på vegne av kommunen.

Skolene skal holde løpende kontakt med foresatte gjennom skoleåret, og informasjonen skal bli gitt uten ugrunnet opphold. Det er likevel ikke fastsatt nærmere krav til innhold, form eller tidspunkt. Skolene må finne sin egen måte å gjøre det på slik at de sikrer at formålet med informasjonsplikten blir oppfylt.¹⁷

I saker om skoleskyss innebærer informasjonsplikten at foresatte og elever må få informasjon om at elever i 2.-10. årstrinn, som bor mer enn fire kilometer fra skolen, har rett til gratis skyss. For elever i 1. årstrinn er skyssgrensen to kilometer. Elever som har særlig farlig eller vanskelig skolevei, har rett til gratis skyss uten hensyn til veilengden. Elever som på grunn av funksjonshemming eller midlertidig skade eller sykdom har behov for skyss, har rett til det uavhengig av avstanden mellom hjem og skole. Elever kan ha rett til nødvendig reisefølge og tilsyn.

Kommunen er ansvarlig for gratis skyss av grunnskoleelever som har rett til skyss på grunn av særlig farlig eller vanskelig skolevei. Kommunen skal også oppfylle retten til reisefølge og tilsyn for grunnskoleelever. Ellers er fylkeskommunen ansvarlig for skyss, reisefølge og tilsyn etter reglene i opplæringslovens kapittel 4 og 9, jf. § 28-7. Foresatte og elever må få informasjon om hvordan de søker om skoleskyss, og hvem søknaden skal rettes til.

Oslo kommune har det samme ansvaret og de pliktene som en fylkeskommune har etter opplæringsloven.¹⁸

2.2 Statsforvalterens observasjoner og vurderinger

Kommunale skoler

Statsforvalteren har sett på de utvalgte skolenes nettsider. Der finner vi lenke til Oslo kommunes nettsider om gratis skoleskyss. Etter vår vurdering inneholder den relevant og utfyllende informasjon om både avstandsgrenser, særlig farlig eller vanskelig skolevei, reisekort og drosjeskyss. Det samme gjelder for retten til skyss for elever med nedsatt funksjonsevne, skade eller sykdom. Foresatte kan på

¹⁴ Forvaltningsloven § 11 første ledd

¹⁵ Opplæringsloven § 10-8

¹⁶ Prop.57 L (2022-2023) side 602

¹⁷ Prop.57 L (2022-2023) side 603

¹⁸ Opplæringsloven § 28-2 siste ledd



nettsiden benytte en lenke for å bestille reisekort med Ruter. Dersom de ønsker taxi for barnet, er det en annen lenke som fører til en oversikt over alle skolene i Oslo. Derfra kan foresatte søke opp den aktuelle skolen og sende e-post med søknad om taxi.

De kommunale skolene opplyser i Forms at de har ulike måter å informere elever og foresatte om skyssreglene på. Eksempler på dette er gjennom skolens nettsider, på foreldremøter og via skolemelding. Vi ser også at flere skoler tar direkte kontakt med foresatte der elever har byttet skole.

For elever med individuelt tilrettelagt opplæring merker vi oss at flere skoler også gir informasjon ved direkte kontakt med foresatte/elever. Når det gjelder elever som kommer tilflyttende i løpet av skoleåret, opplyser enkelte skoler at informasjonen gis direkte når det er aktuelt.

UDE svarer i Forms blant annet:

«(...) Skulane informerer i tillegg føresatte/elever direkte, etter skriftleg oppmoding om informering frå UDE i mai/juni kvart år. (...)»

Statsforvalteren oppfatter at det er e-post av 10. juni 2025 til alle grunn- og videregående skoler som UDE refererer til i dette svaret. I telefonsamtale opplyser UDE at denne e-posten i år ble sendt som erstatning for brev av 10. mai 2024 til alle grunnskoler. Dette brevet inneholder lenker til både Oslo kommunes nettsider om gratis skoleskyss, og til UDE sitt eget rundskriv om skoleskyss. Vi ser at UDE ber skolene om å *«sørge for at foresatte er godt informert om vilkårene for skoleskyss med drosje»*. Brevet er en videreformidling av Oslo Taxibuss AS sin informasjon om elevtransport, fremgangsmåte og tidsfrist ved søknad om taxi.

Vi kan ikke se at det står noe verken i brev av 10. mai 2024 eller i e-post av 10. juni 2025 om at UDE oppfordrer skolene til å informere foresatte og elever om de ulike vilkårene for å ha rett til gratis skyss. UDE bekrefter imidlertid i telefonsamtale at de våren 2025 avholdt en kursrekke for skolene hvor plikten til aktiv informasjon om skyssreglene var ett av temaene.

Privatskoler

Når det gjelder informasjon til foresatte og elever i privatskoler, fastslår UDE i et brev av 10. mai 2024 til privatskolene at etaten har ansvaret for skoleskyss for elever som går på privatskoler. UDE skriver videre at skyssen primært organiseres med kollektivtransport. Også i det brevet er det lenker til både Oslo kommunes nettsider, og til UDE sitt eget rundskriv om skoleskyss. UDE presiserer i tillegg:

«(...) Privatskolene må sørge for at elever og foresatte er informert om gjeldende regelverk.»

Den samme presiseringen står på nettsidens lenke med informasjon om skoleskyss til elever som går på privatskoler.

Opplæringsloven § 10-8 inneholder verken krav om tidspunkt, form eller innhold når det gjelder informasjon. Etter Statsforvalterens vurdering har derfor UDE og skolene i sum sannsynliggjort at de oppfyller lovkravet om å gi informasjon om både avstandsgrenser, særlig farlig eller vanskelig skolevei for elever i både kommunale skoler og i privatskoler. Det samme gjelder for retten til skoleskyss for elever med nedsatt funksjonsevne, skade eller sykdom.



Reisefølge og tilsyn

Når det gjelder informasjon om reisefølge og tilsyn, opplyser flere skoler i Forms at de tar direkte kontakt med foresatte/elever ved slike behov. Dette gjelder ikke minst de utvalgte skolene som organiserer tilbud om individuelt tilrettelagt opplæring i spesialklasser, forsterkede enheter og spesialskoler. Vi kan imidlertid ikke se at Oslo kommunes nettsider inneholder informasjon om retten til reisefølge og tilsyn for de som har behov for det, heller ikke i lenken til elever som går på privatskoler.

Det er Statsforvalterens vurdering at elever i spesialklasser, forsterkede enheter og spesialskoler, blir godt ivaretatt når det gjelder informasjon om reisefølge og tilsyn. Vi leser imidlertid svarene i Forms slik at det er kun de elevene som skolene mener trenger reisefølge/tilsyn, som får relevant informasjon. Dette kan innebære at enkelte elever med et slikt behov/ønske, ikke får nødvendig informasjon. Det at nesten alle skolene, også privatskolene, viser til Oslo kommunes nettsider som heller ikke inneholder slik informasjon, forsterker denne bekymringen.

Statsforvalteren vurderer det derfor slik at informasjonsplikten om reisefølge og tilsyn ikke er oppfylt.

2.3 Statsforvalterens konklusjon

Oslo kommune gir foresatte og elever informasjon om retten til gratis skoleskyss når det gjelder avstandsgrenser og særlig farlig eller vanskelig skolevei for elever i både kommunale skoler og i privatskoler. Det samme gjelder for retten til skoleskyss for elever med nedsatt funksjonsevne, skade eller sykdom.

Oslo kommune gir ikke alle foresatte og elever informasjon om retten til reisefølge og tilsyn.



3 Fatter kommunen vedtak som oppfyller lovens krav i saker som gjelder skoleskyss?

3.1 Rettslige krav

Elever som går på 1. trinn og som bor mer enn to kilometer fra skolen, har rett til gratis skyss. Elever på 2. trinn til og med 10. trinn har rett til gratis skyss dersom de bor mer enn fire kilometer fra skolen.¹⁹

Avstanden mellom skolen og hjemmet skal måles fra inngangsdøra der eleven bor, til inngangsdøra på skolen. Dersom det er flere inngangsdører på skolen, skal en måle fra den døra som gir størst avstand, uavhengig av om det er den døra som eleven bruker. Avstanden skal måles langs alminnelig farbar vei.²⁰

Elever har rett til gratis skyss dersom en del av skoleveien er særlig farlig eller vanskelig.²¹ Dette gjelder når skoleveien er kortere enn fire kilometer for elever på 2. til 10. trinn, og når skoleveien er kortere enn to kilometer for elever på 1. trinn.²²

For at retten til gratis skyss skal være oppfylt, er det ikke tilstrekkelig at skoleveien blir vurdert som *farlig*. Barn som oppholder seg i trafikken, vil alltid være utsatt for en viss fare. For å få rett til gratis skoleskyss må det foreligge en «særlig risiko».²³ Dette betyr at trafikutfordringene på veien er større enn det kan forventes at eleven mestrer. Det er den samlede faren ved hele skoleveien som skal vurderes.²⁴ Selv om ingen enkelte etapper eller situasjoner på skoleveien overstiger terskelen for hva som er særlig farlig eller vanskelig, kan skoleveien vurdert samlet likevel oppfylle vilkåret. Skoleveien vurderes fra dør til dør, med utgangspunkt i at eleven skal gå.

Ved vurderingen av om veien er særlig farlig eller vanskelig, må det gjøres en objektiv vurdering (tilstanden til skoleveien, klima, trafikkforholdene på veien) og en subjektiv vurdering (forhold knyttet til den enkelte eleven).

Elever som trenger skyss på grunn av nedsatt funksjonsevne, skade eller sykdom, har rett til gratis skyss til og fra skolen.²⁵ Elever i grunnskolen som trenger skyss på grunn av nedsatt funksjonsevne, skade eller sykdom, har også rett til gratis skyss til og fra skolefritidsordningen. Retten til skyss til og fra skolefritidsordningen gjelder ikke i skoleferiene.²⁶

Dersom eleven får gratis skyss, skal skysstilbudet være forsvarlig. I en forsvarlighetsvurdering inngår blant annet en vurdering av om eleven får en akseptabel reisetid, om gangavstand til transportmiddelet er rimelig, forhold ved den aktuelle reisestrekningen, transportbytte og krav til

¹⁹ Opplæringsloven § 4-1 første ledd

²⁰ Prop.57 L (2022-2023) side 578

Les også om alminnelig farbar vei i Udir sitt *Rundskriv om skyss*, sist endret 01.08.2024: [2.1 Lang skolevei | udir.no](#)

²¹ Opplæringsloven § 4-1 andre ledd

²² Opplæringsloven § 4-3, jf. Prop.57 L (2022-2023) s. 578

²³ Udir sitt *Rundskriv om skyss*, sist endret 01.08.2024: [2.2 Særlig farlig eller vanskelig skolevei \(udir.no\)](#)

²⁴ Sivilombudet i sak SOM-2021-3315. Uttalelsen gjelder den tidligere opplæringsloven. Siden bestemmelsene i den tidligere opplæringsloven i all hovedsak er en videreføring av tidligere gjeldende rett, finner vi at uttalelsen fremdeles er relevant.

²⁵ Opplæringsloven §§ 4-1 fjerde ledd og 9-1 tredje ledd

²⁶ Opplæringsloven § 4-1 fjerde ledd



selve transporten. Momentene må ses opp mot alder, funksjonsevne og de andre forutsetningene eleven har. Økonomiske hensyn kan ikke her få så mye vekt at retten mister karakter av å være en rett. En elev kan klage på at vedtaket om skoleskyss ikke gir et forsvarlig tilbud.²⁷

Hensynet til barnets beste skal være et grunnleggende hensyn i alle avgjørelser som omhandler barn, og barn har rett til å uttrykke sine synspunkter i saker som gjelder dem.²⁸ Barnets beste skal ha større vekt enn andre hensyn, men det vil ikke nødvendigvis være det avgjørende hensynet. Ved behandling av enkeltsaker må den som skal fatte vedtak sørge for at saken er så godt opplyst som mulig.²⁹ Det innebærer blant annet å sørge for at eleven har fått muligheten til å gi uttrykk for sitt syn i saken.

Kommunen må fatte enkeltvedtak om skoleskyss.³⁰ Av vedtakets begrunnelse må det komme frem hvilke regler og hvilke faktiske forhold vedtaket bygger på. I tillegg bør de hovedhensyn som har vært avgjørende ved utøving av forvaltningsmessig skjønn, nevnes.³¹ Som hovedregel skal enkeltvedtaket grunnis samtidig med at vedtaket treffes.³²

I andre saker enn klagesaker kan forvaltningsorganet la være å gi samtidig begrunnelse dersom organet «innvilger en søknad» og det «ikke er grunn til å tro at noen part vil være misfornøyd med vedtaket».³³ En part kan kreve begrunnelse etter at vedtaket er truffet, og det er videre regulert hvor lang frist parten har på å fremsette et begrunnelseskrav.³⁴ Dersom et forvaltningsorgan lar være å gi samtidig begrunnelse av et vedtak, vil kommunen måtte gi foresatte informasjon om at de kan kreve begrunnelse av vedtaket i etterkant.³⁵

3.2 Statsforvalterens observasjoner, vurderinger og konklusjoner

Kommunen har sendt inn vedtak der eleven får innvilget gratis skyss. Vi har i tillegg mottatt vedtak der eleven får avslag på skoleskyss. I noen vedtak kommer det ikke frem hva som ligger til grunn for at eleven har fått innvilget skyss, og i noen vedtak vises det til flere grunnlag. Statsforvalteren presiserer derfor at det er en viktig del av begrunnelsen å få frem hvilke(t) av vilkårene som er oppfylt, også når flere enn ett vilkår er oppfylt.

Slik Statsforvalteren forstår det, søker foresatte/elev om gratis skoleskyss enten ved å søke om Ruterkort på Oslo kommunes nettsider, eller ved å søke om drosje direkte til skolen. For elever i offentlig grunnskole fattes vedtakene av skolen som eleven går på. For elever i private grunnskoler fattes vedtakene av UDE sentralt.

Et forvaltningsorgan kan la være å gi samtidig begrunnelse dersom det ikke er grunn til å tro at noen part er misfornøyd med vedtaket.³⁶ I vedtakene vi har mottatt, har kommunen gitt samtidig begrunnelse, og vedtaket må derfor oppfylle minstekravene til begrunnelsens innhold i forvaltningsloven § 25.

²⁷ Opplæringsloven § 4-3, jf. Prop.57 L (2022-2023) side 579

²⁸ Grunnloven § 104, FNs barnekonvensjon artikkel 3 og 12, samt opplæringsloven §§ 10-1 og 10-2

²⁹ Forvaltningsloven § 17

³⁰ Opplæringsloven §§ 4-1, 4-2, 4-3 jf. § 28-7 og forvaltningsloven § 2 bokstav a, jf. bokstav b

³¹ Forvaltningsloven § 25

³² Forvaltningsloven § 24 første ledd

³³ Forvaltningsloven § 24 annet ledd første setning

³⁴ Forvaltningsloven § 24 annet ledd

³⁵ Opplæringsloven § 10-8

³⁶ Forvaltningsloven § 24 annet ledd første setning



3.2.1 Vedtak i saker som gjelder avstand mellom skole og hjem

3.2.1.1 Angir vedtaket hvilke regler vedtaket bygger på?

Offentlig grunnskole

Vi ser at nesten alle vedtakene vi har mottatt for elever i offentlig grunnskole, viser til opplæringsloven § 4-1, der lovteksten enten helt eller delvis, blir sitert eller gjentatt. I ett av vedtakene vises det til gammel opplæringslov, og i vedtakene fra én av skolene vises det ikke til loven i det hele tatt.

I de vedtakene som viser til opplæringsloven § 4-1, vises det også til UDEs rundskriv 4/2024 *Skoleskyss for elever i grunnskolen*. I vedtaket står det at rundskrivet presiserer hvordan skyssreglene praktiseres i Oslo kommune. Vi kan imidlertid ikke se at rundskrivet ligger på UDE sine nettsider, eller er tilgjengelig for elev eller foresatte på andre måter.

Videre står det i nesten alle vedtakene «*se også Utdanningsdirektoratets Retten til skyss*». Vi kan ikke se at det vises til hvor eleven eller foresatte kan finne dette dokumentet, men vi antar at det her vises til Utdanningsdirektoratet sitt «Rundskriv om skyss».³⁷

Statsforvalteren vurderer det slik at kommunens henvisning til opplæringsloven § 4-1 samt sitering av hele eller relevante deler av bestemmelsen, er tilstrekkelig. Vi vil samtidig presisere at det er positivt også å vise til UDE og Udir sine rundskriv, så lenge det tydeliggjøres for elever og foresatte hvor de kan finne rundskrivene.

I vedtakene står det også: «*Eleven har rett til å medvirke og bli hørt, og hva som er elevens beste skal være et grunnleggende hensyn. Dette følger av Grunnloven § 104, barnekonvensjonen artikkel 3 og 12, og opplæringsloven §§ 10-1 og 10-2*».

I saker som gjelder avstand, gir ikke dette nødvendigvis eleven rett til skyss, men er en vesentlig del i vurderingen av om skysstilbudet er forsvarlig eller ikke. Dette er til forskjell fra saker som gjelder særlig farlig eller vanskelig skolevei, der barnets beste kan være et moment i vurderingen av om skoleveien er særlig farlig eller vanskelig. Barnets beste kan også være et moment i vurderingen av om skysstilbudet er forsvarlig eller ikke.

I de sakene der eleven har fått innvilget skyss, kan vi ikke se at vedtakene viser til at skysstilbudet skal være forsvarlig, eller på andre måter setter partene i stand til å forstå at eleven har rett på et forsvarlig skysstilbud.

Dersom eleven har rett på skyss, skal skysstilbudet være forsvarlig. Det er også slik at elever som har fått innvilget skyss, kan klage på at skysstilbudet ikke er forsvarlig. Fordi vedtakene i saker som innvilger skyss, ikke gir informasjon om reglene for forsvarlig skyss, mener vi at eleven heller ikke settes i stand til å forstå at dette er noe de har krav på. Vi vurderer det derfor slik at vedtakene i saker der eleven innvilges skyss, ikke viser til de reglene som vedtaket bygger på.

Det er videre vår vurdering at vedtakene i saker der eleven ikke innvilges skyss, viser til de reglene som vedtaket bygger på.

³⁷ Udir sitt *Rundskriv om skyss*, sist endret 01.08.2024: [Rundskriv om skyss | udir.no](https://udir.no)



Privat grunnskole

Vi har også mottatt vedtak for elever i private grunnskoler som enten har fått innvilget eller avslått søknaden om skoleskyss på grunn av avstanden mellom skolen og hjemmet. Alle vedtakene viser til opplæringsloven § 4-1. Kun et fåtall av vedtakene viser også til privatskoleloven § 3-7.

Elever i private grunnskoler har rettigheter etter privatskoleloven, og det er vår vurdering at det i disse sakene ikke er tilstrekkelig å vise til opplæringsloven § 4-1, uten å også vise til privatskoleloven § 3-7.

I alle vedtakene står det «*Ved avgjørelser som berører barn, skal barnets beste være et grunnleggende hensyn, jf. Grunnloven § 104. Barn har rett til å bli hørt i spørsmål som gjelder dem selv, og deres mening skal tillegges vekt i overensstemmelse med deres alder og utvikling.*» Dette mener vi er positivt på samme måte som i vedtakene for elever i offentlig skole.

I de vedtakene der eleven har fått innvilget skyss, kan vi heller ikke i sakene for elever i private grunnskoler se at vedtakene viser til at skysstilbudet skal være forsvarlig, eller setter partene i stand til å forstå at eleven har rett på et forsvarlig skysstilbud.

Sett i lys av det som er nevnt over, er det vår vurdering at Oslo kommune ikke viser til de reglene som vedtaket bygger i vedtak for elever i *privat* grunnskole.

3.2.1.2 Angir vedtaket hvilke faktiske forhold vedtaket bygger på?

I alle vedtakene vi har mottatt, kommer det frem hvilken elev vedtaket gjelder for. I så å si alle vedtakene kommer det frem hvilken skole eleven går på, og i de fleste vedtakene kommer elevens bostedsadresse frem, samt hvor gammel eleven er eller hvilken klasse eleven går i.

Når det gjelder de faktiske forholdene for selve skoleveien, ser vi at alle vedtakene, med unntak av ett, viser til at avstanden enten er over eller under to/fire kilometer. I et flertall av sakene vises det også til hvor lang avstanden faktisk er, og i mange vedtak vises det til at avstanden er målt ved hjelp av Google Maps. I noen saker har skolen i tillegg lagt ved skjermbilde fra Google Maps som viser hvilken strekning skolen har målt.

I de sakene der eleven får innvilget skyss, er det slik at Oslo kommune må sørge for at skysstilbudet er forsvarlig. I en vurdering av om tilbudet er forsvarlig eller ikke, inngår blant annet en vurdering av om eleven får en akseptabel reisetid, om gangavstand til transportmiddelet er rimelig, forhold ved den aktuelle reisestrekningen, transportbytte og krav til selve transporten. Momentene må ses opp mot alderen, funksjonsevnen og de andre forutsetningene eleven har. Vi kan ikke se at vedtakene som innvilger skyss, gir informasjon om de faktiske forholdene som ligger til grunn for en slik vurdering.

Statsforvalteren vurderer det derfor slik at vedtakene i saker der eleven får innvilget skyss, ikke angir hvilke faktiske forhold vedtaket bygger på.

Videre vurderer vi det slik at vedtakene i saker der eleven ikke får innvilget skyss, angir hvilke faktiske forhold vedtaket bygger på.



3.2.1.3 Angir vedtaket hvilke hovedhensyn som har vært avgjørende ved utøving av forvaltningsmessig skjønn?

For å avgjøre om en elev har rett til skyss på grunn av avstand, kreves det vanligvis ingen særskilt vurdering. Dette fordi opplæringslovens bestemmelse om rett til skoleskyss på grunn av avstand mellom skole og hjem er absolutt. Det vil si at det ikke er rom for skjønn selv om elevens skolevei ligger tett opptil avstanden på to/fire kilometer.

I noen saker kan det likevel være rom for skjønn, dersom det er usikkert om hele eller deler av strekningen er farbar eller ikke, og dersom dette får betydning for avstanden mellom skolen og hjemmet.

I vedtakene vi har mottatt, ser vi at det i ett tilfelle har vært behov for en særskilt vurdering av om strekningen er farbar eller ikke. I denne saken har eleven/foresatte klaget på at deler av strekningen ikke er farbar, spesielt på vinteren. Eleven har på bakgrunn av klagen fått innvilget skyss fordi avstanden overstiger fire kilometer når den måles langs farbar vei. Det er vår vurdering at dette vedtaket angir hvilke hovedhensyn som har vært avgjørende ved utøving av forvaltningsmessig skjønn.

Som tidligere nevnt, er det slik at i de sakene der eleven får innvilget skyss, må Oslo kommune sørge for at skysstilbudet er forsvarlig. Dette er en konkret vurdering som må gjøres i hvert enkelt tilfelle. Vi kan ikke se at vedtakene for elever som har fått innvilget skyss, inneholder informasjon om hvilke hovedhensyn som har vært avgjørende for vurdering av om skyssen er forsvarlig eller ikke.

I en forsvarlighetsvurdering vil det også være nødvendig å gjøre en vurdering av barnets beste. Vi kan heller ikke se at vedtakene opplyser om hovedhensynene for en slik vurdering.

Statsforvalteren vurderer derfor at vedtakene i saker der eleven får innvilget skyss, ikke angir hvilke hovedhensyn som har vært avgjørende ved utøving av forvaltningsmessig skjønn.

Videre vurderer vi det slik at vedtakene i saker der eleven ikke får innvilget skyss, angir hvilke hovedhensyn som har vært avgjørende ved utøving av forvaltningsmessig skjønn.

3.2.2 Statsforvalterens konklusjon

Oslo kommune fatter vedtak som oppfyller lovens krav i saker som gjelder avstanden mellom skolen og hjemmet, i saker for elever i offentlig grunnskole der eleven ikke får innvilget skyss.

Oslo kommune fatter ikke vedtak som oppfyller lovens krav i saker som gjelder avstanden mellom skolen og hjemmet, i saker for elever i privat grunnskole.

Oslo kommune fatter ikke vedtak som oppfyller lovens krav i saker som gjelder avstanden mellom skolen og hjemmet, i saker der eleven får innvilget skyss.



3.2.3 Vedtak i saker som gjelder særlig farlig eller vanskelig skolevei

3.2.3.1 Angir vedtaket hvilke regler vedtaket bygger på?

Statsforvalteren har mottatt kun ett vedtak for elever på privatskole som får gratis skoleskyss fordi skoleveien er særlig farlig eller vanskelig. I dette vedtaket blir det vist til både privatskoleloven § 3-7 og opplæringsloven § 4-1. I tillegg står det følgende:

«Ved avgjørelser som berører barn, skal barnets beste være et grunnleggende hensyn, jf. Grunnloven § 104. Barn har rett til å bli hørt i spørsmål som gjelder dem selv, og deres mening skal tillegges vekt i overensstemmelse med deres alder og utvikling.»

Vi kan imidlertid ikke se at vedtaket angir regler om at skoleskyssen skal være forsvarlig.

Når det gjelder vedtak for elever i offentlig grunnskole, er Statsforvalterens observasjoner og vurderinger de samme som i kapittel 3.2.1.1.

Samlet sett er det derfor vår vurdering at vedtakene der eleven innvilges skyss, ikke viser til reglene vedtaket bygger på. Dette fordi vedtakene ikke angir reglene om at skyssene skal være forsvarlig.

I vedtak der eleven ikke innvilges skyss, vurderer vi det slik at vedtakene viser til de reglene vedtaket bygger på.

3.2.3.2 Angir vedtaket hvilke faktiske forhold vedtaket bygger på?

I alle vedtakene vi har mottatt, kommer det frem hvilken elev vedtaket gjelder for og hvilken skole eleven går på. I de fleste vedtakene kommer det også frem enten hvor gammel eleven er eller hvilken klasse eleven går i, samt elevens bostedsadresse.

I mange vedtak står det at eleven har fått uttrykke sitt syn i saken, og det kommer frem hva eleven har sagt. I enkelte saker er det ulike varianter av at eleven ikke har blitt hørt fordi søknaden har kommet inn før eleven begynte på skolen. I noen få saker står det hvordan lærerne opplever eleven. Å innhente slik informasjon kan være egnet til å opplyse saken, og til å sette den som skal fatte vedtaket i stand til å gjøre en korrekt vurdering av om lovens vilkår er oppfylt.

Elever har rett til gratis skyss dersom en del av veien er særlig farlig eller vanskelig. I noen tilfeller kan det også være slik at selv om ingen enkelte etapper eller enkeltsituasjon på skoleveien overstiger terskelen for hva som er særlig farlig eller vanskelig, kan skoleveien vurdert samlet likevel oppfylle vilkåret. Det kan derfor være ulikt fra sak til sak hvilke faktiske forhold som må beskrives når det gjelder om veien er særlig farlig eller vanskelig.

I de sakene der kommunen kommer til at eleven har rett på skyss, er det i liten grad redegjort for hvilken rute som har blitt lagt til grunn for vurderingen. I de sakene der eleven får avslag, har kommunen i større grad gitt opplysninger om skoleveien, men Statsforvalteren kan ikke se at hele ruten er beskrevet. I de tilfellene der eleven får avslag kan det være nødvendig å få frem hele strekningen som kommunen har lagt til grunn for sine vurderinger, for at foresatte/elev skal settes i stand til å se hva som ligger til grunn for kommunens vurderinger og konklusjon.



Til tross for at det er varierende informasjon om de faktiske forholdene som vedtakene bygger på, har Statsforvalteren kommet til at vedtakene angir hvilke faktiske forhold vedtaket bygger på når det gjelder om skoleveien er særlig farlig eller vanskelig.

I de sakene der eleven får innvilget skyss, er det imidlertid slik at Oslo kommune må sørge for at skysstilbudet er forsvarlig. I en vurdering av om tilbudet er forsvarlig inngår blant annet en vurdering av om eleven får en akseptabel reisetid, om gangavstand til transportmiddelet er rimelig, forhold ved den aktuelle reisestrekningen, transportbytte og krav til selve transporten. Momentene må ses opp mot alderen, funksjonsevnen og de andre forutsetningene eleven har. Vi kan ikke se at vedtakene som innvilger skyss, opplyser om de faktiske forholdene som ligger til grunn for en slik vurdering.

Statsforvalteren vurderer det derfor slik at vedtakene i saker der eleven får innvilget skyss, ikke angir hvilke faktiske forhold vedtaket bygger på.

Videre vurderer vi det slik at vedtakene i saker der eleven ikke får innvilget skyss, angir hvilke faktiske forhold vedtaket bygger på.

3.2.3.3 Angir vedtaket hvilke hovedhensyn som har vært avgjørende ved utøving av forvaltningsmessig skjønn?

I den objektive vurderingen av om skoleveien er særlig farlig eller vanskelig, blir det i noen saker vist til at skoleveien er særlig farlig eller vanskelig fordi deler av den for eksempel er trafikkert og ikke har gangvei.

Når det gjelder den subjektive vurderingen av om skoleveien er særlig farlig eller vanskelig, er det i mange saker vist til hva barnet selv mener, hvilket kan gi relevant informasjon til den subjektive vurderingen. Samtidig ser vi i vedtakene at barnet i hovedsak uttrykker seg om hvilket skyssmiddel det ønsker å benytte seg av, ikke hvordan barnet opplever skoleveien. Det er derfor vår vurdering at det barnet selv uttrykker, i liten grad vil være egnet til å bidra i en vurdering av om skoleveien er særlig farlig eller vanskelig for det konkrete barnet.

I sakene der elever får innvilget gratis skoleskyss, kan vi i liten grad se at barnets syn blir brukt i en vurdering av barnets beste, jf. den subjektive vurderingen av om skoleveien er særlig farlig eller vanskelig.

Etter det Statsforvalteren kan se, er avslagene begrunnet i større grad enn i de sakene der elevene får rett til gratis skoleskyss. I flere av avslagene er det vist til hvilken rute skolen har lagt til grunn, og at de ikke finner den å være særlig farlig eller vanskelig. I flere av avslagene har det også blitt vist til at skolen mener det er best for eleven å lære seg å mestre skoleveien.

Som tidligere nevnt, er det slik at i de sakene der eleven får innvilget skyss, må Oslo kommune sørge for at skysstilbudet er forsvarlig. Dette er en konkret vurdering som må gjøres i hvert enkelt tilfelle. Vi kan ikke se at vedtakene for elever som har fått innvilget skyss, angir hvilke hovedhensyn som har vært avgjørende i en vurdering av om skyssen er forsvarlig eller ikke.

Statsforvalteren vurderer derfor at vedtakene i saker der eleven får innvilget skyss, ikke angir hvilke hovedhensyn som har vært avgjørende ved utøving av forvaltningsmessig skjønn.



Videre vurderer vi det slik at vedtakene i saker der eleven ikke får innvilget skyss, angir hvilke hovedhensyn som har vært avgjørende ved utøving av forvaltningsmessig skjønn.

3.2.4 Statsforvalterens konklusjon

Oslo kommune fatter vedtak som oppfyller lovens krav i saker som gjelder særlig farlig eller vanskelig skolevei, i saker der eleven ikke får innvilget skyss.

Oslo kommune fatter ikke vedtak som oppfyller lovens krav i saker som gjelder særlig farlig eller vanskelig skolevei, i saker der eleven får innvilget skyss.

3.2.5 Vedtak i saker som gjelder skyss på grunn av nedsatt funksjonsevne, skade eller sykdom

Kommunen skriver følgende i sin redegjørelse:

«Praksis har vært at skolene ved varig eller midlertidig funksjonshemming bestiller skoleskyss med taxi direkte uten at det samtidig fattes enkeltvedtak. Tilsvarende gjelder ved skoler som er spesialskoler, eller har spesialgrupper/forsterkede enheter, der skoleskyss med taxi har blitt sett på som en del av tilbudet og ikke fulgt opp med enkeltvedtak.

Retten til skoleskyss skal formaliseres gjennom enkeltvedtak, også når elevene har rett til skoleskyss med taxi grunnet varig eller midlertidig funksjonshemming. Vi er derfor i gang med å presisere våre retningslinjer slik at alle skyssordninger – både midlertidige og faste, og også for elever ved spesialskoler/ spesialgrupper/forsterkede enheter – fremover blir fulgt opp med enkeltvedtak.»

For å dokumentere at elevene får oppfylt sin rett til skyss til tross for at det per dags dato ikke alltid fattes vedtak, har kommunen lagt ved flere eksempler på bestilling av elevtransport.

Selv om kommunen ikke har retningslinjer som sier at det skal fattes vedtak i disse sakene, ser vi at det i noen tilfeller likevel fattes vedtak om skyss på grunn av nedsatt funksjonsevne, skade eller sykdom. Dette vurderer vi som positivt. Samtidig ser vi at det kun er halvparten av vedtakene som angir hvilke regler og hvilke faktiske forhold vedtaket bygger på, hvilke hovedhensyn som har vært avgjørende ved utøving av forvaltningsmessig skjønn, samt elevens syn og vurdering av barnets beste. I den andre halvparten ser vi at vedtakene mangler ett eller flere av disse elementene.

Til tross for at vi har mottatt noen vedtak som oppfyller krav til vedtakets begrunnelse, er vi enige med UDE i at det ikke fattes vedtak om skoleskyss for elever på 1.-10. trinn i saker som gjelder skyss på grunn av nedsatt funksjonsevne, skade eller sykdom. Dette gjelder også for elever i videregående opplæring i saker som gjelder skyss på grunn av midlertidig nedsatt funksjonsevne, skade eller sykdom.

3.2.6 Statsforvalterens konklusjon

Oslo kommune fatter ikke vedtak om skoleskyss for elever på 1.-10. trinn i saker som gjelder skyss på grunn av nedsatt funksjonsevne, skade eller sykdom.

Oslo kommune fatter ikke vedtak om skoleskyss for elever i videregående opplæring i saker som gjelder skyss på grunn av midlertidig nedsatt funksjonsevne, skade eller sykdom.



4 Fatter kommunen vedtak som oppfyller lovens krav i saker som gjelder reisefølge og tilsyn?

4.1 Rettslige krav

Elever i grunnskolen som får skyss til og fra skolen eller skolefritidsordningen, har rett til reisefølge og tilsyn i ventetiden før og etter opplæringen eller skolefritidsordningen dersom de trenger det.³⁸

Elever i videregående opplæring som får skyss, har rett til reisefølge dersom de trenger det, og rett til tilsyn i ventetiden før og etter opplæringen dersom de på grunn av nedsatt funksjonsevne ikke klarer seg alene.³⁹

Hensynet til barnets beste skal være et grunnleggende hensyn i alle avgjørelser som omhandler barn, og barn har rett til å uttrykke sine synspunkter i saker som gjelder dem.⁴⁰ Barnets beste skal ha større vekt enn andre hensyn, men det vil ikke nødvendigvis være det avgjørende hensynet.

For øvrig viser vi til kapittel 3.1 *Rettslige krav*, om kravene til enkeltvedtak.

4.2 Statsforvalterens observasjoner og vurderinger

UDE skriver følgende i sin redegjørelse til oss:

«Vi ser også at det i praksis ikke fattes enkeltvedtak om ledsager og tilsyn, selv om opplæringsloven gir elevene en rett til dette. Behovet håndteres ofte direkte av skolene uten at det formaliseres. For å sikre elevenes rettssikkerhet vil Utdanningsetaten tydeliggjøre i våre retningslinjer at vedtak om skoleskyss skal omfatte vurdering av behov for ledsager og/eller tilsyn der det er relevant, og at dette skal fremgå eksplisitt i vedtaket.»

I kommunens dokumentasjon kommer det frem i noen bestillinger av elevtransport, at eleven også får reisefølge/ledsager. En av skolene har sendt en liste over ledsagere for elevene som får skoleskyss, og i ett tilfelle er reisefølge og tilsyn for eleven også beskrevet i elevens vedtak.

Selv om vi har mottatt ett vedtak om reisefølge og tilsyn, er det vår forståelse ut fra kommunens redegjørelse og innsendt dokumentasjon, at dette er et unntak. Vi er derfor enige med kommunen i at det ikke fattes vedtak om reisefølge og eventuelt tilsyn.

4.3 Statsforvalterens konklusjon

Oslo kommune fatter ikke vedtak i saker som gjelder reisefølge og tilsyn.

³⁸ Opplæringsloven § 4-2

³⁹ Opplæringsloven § 9-2

⁴⁰ Grunnloven § 104, FNs barnekonvensjon artikkel 3 og 12, samt opplæringsloven §§ 10-1 og 10-2



5 Gir kommunen informasjon om retten til å klage og til å se sakens dokumenter?

5.1 Rettslige krav

I underretningen om vedtaket skal det gis opplysninger om klageadgang, klagefrist, hvem klagen skal sendes til og endelig klageinstans, samt retten til å se sakens dokumenter.⁴¹

5.2 Statsforvalterens observasjoner og vurderinger

Statsforvalteren merker seg at skolene benytter en mal for vedtak om skoleskyss, og at denne malen oppfyller kravene i forvaltningsloven § 27 tredje ledd. Malen er etter vår vurdering med på å sikre at foresatte og elever i Osloskolen får nødvendig informasjon om sine klagerettigheter.

Med unntak for enkelte vedtak om skoleskyss for elever i privatskoler inneholder vedtakene informasjon om klageadgang, klagefrist, hvem klagen skal sendes til og endelig klageinstans, samt retten til å se sakens dokumenter.

Statsforvalteren vil imidlertid bemerke at det er litt variasjon når det gjelder klageinstansen navn. Selv om de fleste skriver kun «Statsforvalteren» ser vi at både «Statsforvalteren i Oslo» og «Statsforvalteren i Oslo og Viken» blir benyttet.

5.3 Statsforvalterens konklusjon

Oslo kommune sikrer at vedtakene inneholder informasjon om klageadgang, klagefrist, hvem klagen skal sendes til og endelig klageinstans, samt retten til å se sakens dokumenter.

⁴¹ Forvaltningsloven § 27 tredje ledd



6 Pålegg om retting

Statsforvalteren har konkludert med at Oslo kommune ikke overholder regelverket på alle områder. Vi pålegger derfor kommunen å rette opp følgende:⁴²

1. **Elever har rett til skoleskyss, reisefølge og tilsyn.⁴³ Oslo kommune skal sørge for at foresatte og elever blir informert om denne retten.⁴⁴**
Oslo kommune må i den forbindelse sikre at:
 - a) alle foresatte/elever får informasjon om retten til reisefølge og tilsyn.
2. **Elever som går på 1. trinn og som bor mer enn to kilometer fra skolen, har rett til gratis skyss. Elever på 2. trinn til og med 10. trinn har rett til gratis skyss dersom de bor mer enn fire kilometer fra skolen.⁴⁵ Dersom eleven får gratis skyss, skal skysstilbudet være forsvarlig.⁴⁶**
Oslo kommune må i den forbindelse sikre at:
 - a) vedtakene oppfyller lovens krav i saker der eleven får innvilget skyss, slik at de angir
 - o reglene for forsvarlig skyss.
 - o de faktiske forholdene som ligger til grunn for en forsvarlighetsvurdering.
 - o hvilke hovedhensyn som har vært avgjørende for vurdering av om skyssen er forsvarlig.
 - b) vedtakene for elever i privat grunnskole også viser til privatskoleloven § 3-7.
3. **Elever har rett til gratis skyss dersom en del av skoleveien er særlig farlig eller vanskelig.⁴⁷ Dersom eleven får gratis skyss, skal skysstilbudet være forsvarlig.⁴⁸**
Oslo kommune må i den forbindelse sikre at:
 - a) vedtakene oppfyller lovens krav i saker der eleven får innvilget skyss, slik at de angir
 - o reglene for forsvarlig skyss.
 - o de faktiske forholdene som ligger til grunn for en forsvarlighetsvurdering.
 - o hvilke hovedhensyn som har vært avgjørende for vurdering av om skyssen er forsvarlig.
4. **Elever som trenger skyss på grunn av nedsatt funksjonsevne, skade eller sykdom, har rett til gratis skyss til og fra skolen.⁴⁹ Dersom eleven får gratis skyss, skal skysstilbudet være forsvarlig.⁵⁰**
Oslo kommune må i den forbindelse sikre at:
 - a) det blir fattet vedtak som oppfyller lovens krav om skoleskyss for elever på 1.-10. trinn i saker som gjelder skyss på grunn av nedsatt funksjonsevne, skade eller sykdom.
 - b) det blir fattet vedtak som oppfyller lovens krav om skoleskyss for elever i videregående opplæring i saker som gjelder skyss på grunn av midlertidig nedsatt funksjonsevne, skade eller sykdom.

⁴² Opplæringsloven § 28-1 første ledd jf. opplæringsloven § 28-2 første ledd og kommuneloven § 30-4

⁴³ Opplæringsloven §§ 4-1, 4-2, 4-3, 9-1 og 9-2, samt privatskoleloven § 3-7

⁴⁴ Opplæringsloven § 10-8 og forvaltningsloven § 11

⁴⁵ Opplæringsloven § 4-1 første ledd

⁴⁶ Opplæringsloven § 4-3, jf. Prop.57 L (2022-2023) side 579

⁴⁷ Opplæringsloven § 4-1 andre ledd

⁴⁸ Opplæringsloven § 4-3, jf. Prop.57 L (2022-2023) side 579

⁴⁹ Opplæringsloven §§ 4-1 fjerde ledd og 9-1 tredje ledd

⁵⁰ Opplæringsloven § 4-3, jf. Prop.57 L (2022-2023) side 579



5. Elever i grunnskolen som får skyss til og fra skolen eller skolefritidsordningen, har rett til reisefølge og tilsyn i ventetiden før og etter opplæringen eller skolefritidsordningen dersom de trenger det.⁵¹ Elever i videregående opplæring som får skyss, har rett til reisefølge dersom de trenger det, og rett til tilsyn i ventetiden før og etter opplæringen dersom de på grunn av nedsatt funksjonsevne ikke klarer seg alene.⁵² Oslo kommune må i den forbindelse sikre at:
- a) det blir fattet vedtak som oppfyller lovens krav i saker som gjelder reisefølge og tilsyn.

⁵¹ Opplæringsloven § 4-2

⁵² Opplæringsloven § 9-2



7 Oppfølging av påleggene

Oslo kommune skal umiddelbart iverksette tiltak for å rette brudd på regelverket. Kommunen skal redegjøre for hvilke tiltak de har iverksatt og erklære at retting er gjennomført.

Frist for retting er 2. mars 2026. Vi avslutter tilsynet når kommunen har sannsynliggjort at regelverksbruddene er rettet.

8 Kommunen har rett til å klage

Tilsynsrapporten er et enkeltvedtak etter forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav b. Oslo kommune kan klage på enkeltvedtaket.

Hvis kommunen klager, må det gjøres innen tre uker. Fristen gjelder fra underretning om vedtaket har kommet frem til kommunen.⁵³ Kommunen sender klagen til oss. Vi har muligheten til å omgjøre vedtaket. Hvis vi ikke er enige med kommunen, sender vi klagen til Utdanningsdirektoratet som avgjør saken.

Oslo kommune kan be om at vi ikke iverksetter vedtaket før klagefristen er ute, eller klagen er endelig avgjort av Utdanningsdirektoratet.⁵⁴

Kommunen er part i saken og har rett til innsyn i sakens dokumenter.⁵⁵

Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Oslo, 11. desember 2025

Jan Petter Nielsen, tilsynsleder
seniorrådgiver

Tonje Lekhal
seniorrådgiver

Kristin Veflen
seniorrådgiver

⁵³ Forvaltningsloven §§ 28 og 29

⁵⁴ Forvaltningsloven § 42

⁵⁵ Forvaltningsloven § 18



9 Dokumenter

Følgende dokumenter ble benyttet under tilsynet:

- Egenvurdering med spørsmål definert av Statsforvalteren, der Utdanningsetaten sentralt og de utvalgte skolene (se kapittel 1.4) svarte via Forms.
- Utdanningsetatens redegjørelse «Tilsyn med gratis skoleskyss – Vedtak og annen dokumentasjon», datert 08.09.2025.
- Vedtak om skoleskyss fra de utvalgte skolene, se kap. 1.4.
- Kravspesifikasjon «Åpen anbudskonkurranse elevtransport i Osloskolen».
- Kontrakt mellom Utdanningsetaten og Oslo Taxibuss.
- Oslo Taxibuss sitt skriv til Osloskolen «Bestilling av transport for skoleåret 2025/2026».
- Oslo Taxibuss sitt skriv til friskolene «Bestilling av transport for skoleåret 2025/2026».
- «Forskrift om tilrettelagt transport for personer med forflytningsvansker, Oslo kommune», Lovdata.
- «Skoleskyss grunnskole», datert 27.09.2024, fra Osloskolens intranett Tavla.
- «Skoleskyss for elever i grunnskolen», datert 11.02.2025, fra Osloskolens intranett Tavla.
- «Skoleskyss videregående opplæring», datert 27.09.2024, fra Osloskolens intranett Tavla.
- Utdanningsetatens brev av 10.05.2024 til alle grunnskoler «Bestilling av skoleskyss med drosje for skoleåret 2024/2025».
- Utdanningsetatens brev av 10.05.2024 til privatskoler «Bestilling av skoleskyss med drosje for skoleåret 2024/2025».
- Utdanningsetatens e-post av 10.06.2025 til alle grunnskoler og videregående skoler.
- Oslo kommunes nettsider om skoleskyss.
- Utdanningsetatens nettsider.
- GSI (Grunnskolens Informasjonssystem).



STATSFORVALTEREN I ØSTFOLD, BUSKERUD, OSLO OG AKERSHUS

Postboks 325, 1502 Moss | sfospost@statsforvalteren.no | www.statsforvalteren.no/os